

Informatienota voor: vergadering algemeen bestuur

Datum: 27 juni 2024

Onderwerp: Aanbieden evaluatieonderzoek Leefsamen

Agendapunt: 8

Kenmerk: AB/2414

Portefeuillehouder: A. Bronsvort

Bijlage: Evaluatie Leefsamen Veluwe & Achterhoek

Kennis nemen van

De oplevering van het evaluatieonderzoek naar project Leefsamen Veluwe & Achterhoek.

Inleiding

Na het succes van de pilot Leefsamen in de Achterhoek is in 2022 besloten om het project op te schalen naar de Veluwe & Achterhoek. In project Leefsamen kregen bijna 65-plussers slimme sensoren in hun woning die hen ondersteunen bij het (langer) veilig zelfstandig thuis wonen in verbinding met hun naasten. Het doel van het project is om de veiligheid en samenredzaamheid van ouderen en hun netwerk te vergroten. Leefsamen betreft een publiek-private samenwerking waarin meerdere (soorten) organisaties financieel, communicatief of expertise-matig bijdragen. Het GGD-evaluatiebureau deed onderzoek naar het effect van het gebruik van de sensoren op de gebruikers en hun omgeving, en de ervaringen van betrokken organisaties en noteerden hun bevindingen in een evaluatierapport.

Kernboodschap

Uitkomsten effect evaluatie

In bijna 1400 woningen verdeeld over 9 gemeenten zijn slimme sensoren geplaatst; dit is in lijn met de doelstelling voor het aantal deelnemende gemeenten. De effecten van de sensoren blijken uit de volgende resultaten:

- **Tevredenheid** | 8 op de 10 ouderen zijn (heel) tevreden over het gebruik van de slimme sensoren.
- **Veiligheid** | Ouderen ervaren een veiliger gevoel ten aanzien van verschillende risicoaspecten. 71% geeft aan een veiliger gevoel te ervaren ten aanzien van vallen; ongeveer 60% ervaart dit ten aanzien van inbraak, brand en panieksituaties.
- **Thuis wonen** | 62% van de ouderen denkt door de slimme sensoren langer thuis te kunnen blijven wonen.
- **Verbondenheid** | Het systeem levert voor een deel van de ouderen een sterkere verbondenheid met hun naasten op. Ook heeft het project ervoor gezorgd dat twee derde van de ouderen met de naaste gesproken heeft over de woonsituatie.

Uitkomsten proces evaluatie

Uit het onderzoek onder de deelnemende organisaties en gemeenten kwam naar voren dat zij zich allemaal voldoende betrokken voelden bij het project en over het algemeen tevreden waren over de samenwerking. Een duidelijkere rolverdeling onder de project deelnemers was hierin een belangrijk aandachtspunt. Deelnemende organisaties en gemeenten hadden vooral afstemming met Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en Akkedeer B.V. en niet of minder met elkaar.

Algemene conclusie en aanbeveling

Leefsamen heeft volgens de betrokkenen zijn meerwaarde bewezen en laten zien dat de inzet van technologie belangrijk is in het kader van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Het is goed om na te denken over een mogelijk vervolg van dit project, en de verbondenheid met andere initiatieven op het gebied van zorg, veiligheid en sociaal domein.

Een complete samenvatting van het onderzoeksrapport vindt u in de Factsheet. Het volledige onderzoeksrapport "Evaluatie Leefsamen Veluwe & Achterhoek" beschrijft de onderzoeksmethode, resultaten, conclusies en doet aanbevelingen voor vervolg.

Projectorganisatie en financiering

Het project Leefsamen is een publiek-private samenwerking. Het project wordt gezamenlijk gefinancierd door VNOG, Akkedeer B.V., gemeenten, een woningcorporatie en (subsidie) bijdragen door derden. VNOG heeft budget beschikbaar gesteld om ouderen in de regio kennis te laten maken met de sensorendienst, met een capaciteit van maximaal ruim 2100 ouderen (met een budget van ruim 250.000 euro). De cofinanciering is op basis van aantallen ouderenuitdagingen per gemeente. Er is onderscheid gemaakt tussen koop- en huurwoningen: huurwoningen worden gefinancierd door de woningcorporaties en het aantal koopwoningen door de andere partijen.

Gedurende de looptijd van het project zijn de omstandigheden veranderd. In de planning is uitgegaan van de woningbouwcorporaties als partner en financier, maar zij zijn grotendeels afgehaakt. Dit had als gevolg dat ook de verwachte (maar niet definitief toegezegde) financiële bijdrage van de woningcorporaties wegviel en er onvoldoende financiële dekking was voor de aansluitkosten van de huurwoningen in de deelnemende gemeenten. Hierdoor ontstond er een tekort op het lopende project Leefsamen. VNOG is met Akkedeer en de deelnemende gemeenten overeengekomen dat het deel van het budget dat VNOG beheerde voor dit project en dat - doordat enkele gemeenten besloten hebben niet mee te doen aan dit project - niet was aangewend, beschikbaar gesteld kon worden ter dekking van de aansluitkosten van de huurwoningen in gemeenten die wel aan het project meededen, zodat het project per saldo neutraal afgesloten kan worden. VNOG heeft daartoe € 35.330 als aanvullende bijdrage ter dekking van het projecttekort verstrekt.

Vervolg

Het project Leefsamen was bedoeld een impuls te geven aan de bekendheid van veiligheidsvergrotenende sensortechniek bij ouderen en deelnemende organisaties.

Met de afronding van de proefperiode (2022- Q1 2024) in alle deelnemende gemeenten, komt dit project formeel ten einde. Er wordt in samenwerkend verband geen vervolg aan gegeven. Deelnemende ouderen beslissen namelijk zelfstandig of zij hun abonnement op de dienst voort willen zetten na de proefperiode. Gemeenten besluiten zelfstandig of zij met Akkedeer B.V. (leverancier van de sensoren) nogmaals een aanbod aan hun inwoners willen doen.

Het is de ambitie van VNOG om zich te oriënteren op de mogelijkheden om samen te werken met gemeenten en andere betrokken organisaties, in het gezamenlijk werken aan veiligheid van zelfstandig thuiswonende ouderen. In mogelijke toekomstige projecten zal dan opnieuw moeten worden gekeken naar de rol van VNOG.

Communicatie

De inzichten uit het evaluatierapport zijn gepresenteerd aan de deelnemende organisaties op 28 maart 2024.

Het rapport wordt op 27 juni 2024 aangeboden aan het Algemeen Bestuur van VNOG. Het rapport zal daaropvolgend openbaar online beschikbaar worden gesteld op de website van GGD Evaluatiebureau. Intern zal het rapport onder de aandacht worden gebracht middels een bericht op het VNOG Intranet.